

Záborec

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Blatná

Nadmořská výška: 555 m n. m.

Počet obyvatel: 323

Adresa URL: www.zaborec.cz

Okres: Strakonice

GPS souřadnice: 49.378792N, 13.826948E

První pís. zmínka: 1298 (726 let)

PSČ: 387 34

Historie obce Záborec

První písemná zmínka o Zábóři pochází z roku 1298. První souvislé osídlování a kolonizace v širším okolí Blatné probíhá od 7. stol. př.n.l.. Kolem 2. století př.n.l. se Keltové začínají zajímat o tuhu a zlato na Blatensku, jak potvrzují archeologické nálezy z vykopávek v okolních obcích kolem Zábóři (Vrbno, Kadov, Pole atd.). Poslední archeologické nálezy byly zaznamenány v roce 1997 v obci Bezdědovice - asi 10 km od Zábóři za Blatnou. Byly zde nalezeny železné předměty z pozdní doby Latéské. Koncem 7. století přicházejí na Blatensko slovanské kmeny a Pootaví i Blatensko bylo již hustě osídleno. V této hradištní době mohla být založena osada Záborská. První písemná zpráva o Zábóři se týká darovací listiny Přemysla I. klášteru dominikánek při kostele sv. Jiří na Hradě pražském v r. 1298, kde jsou jmenovány kromě Zábóři i jiné osady (Pole, Lažánky, Bratronice apod). V r.1228 prokazatelně již Záborec patří klášteru sv. Jiří, který v r. 1305 celý majetek prodává jistému Koldovi „ pro přílišnou vzdálenost od kláštera" (viz. opis latinsky psané prodejní smlouvy v obecní kronice). V 9. až 11. století mohla být postavena i Záborská tvrz. Zde sídlili mnozí vladykové Záborskí. Až do r. 1622 patřil statek Záborský s tvrzí ke Kadovu. Pak získal Záborec Vojtěch Beneda z Nečtin, který po své smrti odkázal majetek manželce Anně Marii, rozené Vratislavské tvrz s e slunečními hodinamiavové z Mirovic a dětem Mikuláše Alše ze Rzávého. Tento celý majetek a statek Záborec s mlýnem v Kuši, Blatenkou a mlýnem Lhotka byl prodán 19.5.1622 Alšovi Ferdinandovi Vratislavovi z Mitrovic, který koupený statek Záborský i s tvrzí připojil ke Lnářům, k nimž náležel až do r.1850. Tvrz byla kamenná a krytá šindelem jako většina tvrzí v okolních osadách v té době. Ve druhé polovině 18. stol. Byla přebudována na sýpku, stejně jako některé jiné tvrze v okolí (např. Kadov). Od r. 1945 je v soukromých rukou. S pomocí památkové péče byla v minulých letech tvrz opravena a na jižní stěnu přimalovány sluneční hodiny.

FaraObci Záborec vévodí na kopci ve výšce 561 m n.m. kostel sv. Petra a Pavla. Původně románský, později gotický kostel byl zřejmě postaven již za doby vlastnictví osady Záborské ženským klášterem sv. Jiří na Hradě pražském v první polovině 13.stol. Možná již dříve, neboť bylo zvykem klášterů jako vlastníků budovat kostely. Písemný doklad o existenci uvedeného kostela pochází z r. 1305 a nalézá se v archivu kláštera sv. Jiří. Raně gotický kostel byl rozšířen o boční lodě roku 1607 a vnitřní zařízení v r.1713. Ke kostelu byla v r. 1728 v barokním slohu přistavěna fara z kamene, krytá šindelem. Od fary nahoru ke kostelu byly zhotoveny kamenné schody /32 ks/ v roce 1732 rovněž v barokním slohu. Původní dřevěná zvonice po vyhoření někdy koncem 16. stol. byla znovu postavena z kamene a v r. 1713 vedle zvonice byla současně s ní postavena barokní brána, vedoucí na hřbitov kolem kostela. Hřbitov byl uzavřen v r. 1873. Fara však již existovala ve 13. - 14. století. Nový hřbitov byl vysvěcen v roce 1873.

Před farou byla v r. 1726 postavena kaple se sochou Kapličky Panny Marie Bolestné. Místo kaple na jejím zbytku byla v r. 1862 postavena socha Panny Marie Bolestné. V r. 1840 byla na návsi postavena jiná kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého. Za obcí Záborej směrem na Čechelovice byla v téže době postavena kaple sv. Vavřince v blízkosti nového hřbitova. U cesty na Čechelovice po pravé straně postavena v r. 1707 „morová kaplička“, neboť v té době řádil v celé Evropě mor a v Záborej zemřelo 90 obyvatel, kteří byli pochováni na poli. V katastru obce se nachází řada rybníků a rybníčků, původně státního rybářství Blatná. Po roce 1990 v soukromých rukou. V samotné obci je rybník Louže, Pátek, Obecní na Průhonu. Dále byla v Záborej jako jedna z prvních za Rakouska - Uherska zřízena poštovní v r. 1904 a první poštovní byla panská paní Prokopcová. Pošta se nacházela ve Lnářském hostinci. V roce 1926 byla přestěhována do hostince p. Slaniny zvané „Na sále“. Přes osadu Záborej již v 10 - 11. století vedla tzv. Březnická stezka zvaná „Vintířova“ a to z Dobré vody na Šumavě kolem hradu Práchně podél Otavy do Horažďovic, dále k Blatné přes Záborej, kde se křížila s „Vimperskou“ větví zlaté stezky z Prachatic přes Vodňany a Písek na sever k Praze. Vintířova stezka pokračovala přes Březnici rovněž ku Praze.

Škola Jedna z prvních škol na Blatensku byla postavena v Záborej již v r. 1636, po jejím vyhoření postavena v r. 1862 na svahu pod kostelem jiná škola, rozšířena v r. 1872, nazývaná jako stará škola, objekt je dnes v soukromém vlastnictví. V r. 1888 byl jako jeden z prvních na Blatensku založen místní dobrovolný požární sbor s vedením (celkem 59 členů), při této dlouholeté tradici je velmi činný i v současnosti. V r. 1957 bylo založeno Jednotné zemědělské družstvo - první předsedou se stal p. Josef Antony. Zemědělské družstvo hospodaří dodnes.

Následující léta se nesou v duchu výstavby nových bytových jednotek, ale i zařízení sloužících každodenním potřebám obyvatel. V šedesátých letech byl postaven nový školní pavilon (dnes mateřská škola a dílny ZŠ), požární nádrž "Louže" uprostřed obce a nový kravín stále se rozrůstajícího JZD. V letech sedmdesátých byly vybudovány nové bytovky na pahorku, zprovozněna nová školní kuchyně a jídelna, sportovcům začala sloužit sportovní hala, lidem začala sloužit nová restaurace na Pahorku, sloužit nová pošta, holičství, zdravotní středisko, prodejna potravin i restaurace. Místní národní výbor se z fary stěhuje do nové budovy, kterou sdílí společně s hasiči. Nevyhovující stav školy (hygienické podmínky, málo učeben) vedl ke stavbě nové budovy v těsné blízkosti sportovní haly. Vyměřovací práce začaly v listopadu 1985 a budova byla slavnostně otevřena 4. listopadu 1988. Školní jídelna byla zkolaudována až o tři roky později v květnu 1991. Všechny tři budovy byly navzájem propojeny, čímž odpadlo dřívější složité přecházení mezi jednotlivými částmi školy. Se začátkem nového tisíciletí byla v obci zahájena stavba plynofikace, která začala občanům sloužit v roce 2002. V roce 2005 vzniklo za sportovní halou víceúčelové sportovní hřiště, které slouží nejenom členům místní TJ, ale také škole a sportovcům veřejnosti. V současné době dochází díky dotacím k obnově vozovek v obci a okolí, rozšiřování a rekonstrukci infrastruktury a výstavbě nových rodinných domů. V obci Záborej jsou vedeny celkem tři kroniky (obecní, školní a hasičská), které jsou neustále doplňovány.

